

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123393223
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:6123393223.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739 proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 9.241,22 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu **z a m i e t a** .
II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 30.8.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu istiny 9.241,22 eur, úroku 3.797,74 eur, úrok z omeškania 88,55 eur a zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9.231,72 eur od 1.3.2023 a nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

2. Formulárovú žalobu odôvodnil tým, že na základe „Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa XX.XX.XXXX medzi postupcom Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31320155 (ďalej len „postupca“) a žalobcom a na základe Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 28.02.2023 postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čílen časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa XX.XX.XXXX Zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému úver za nasledujúcich podmienok: Výška úveru: 10.000,00 eur, Druh úveru: spotrebiteľský Úver - VÚB Pôžička bezúčelová Typ a výška úrokovej sadzby: fixná, 11,40 % p.a. Spôsob poskytnutia úveru: jednorazovo dňa 08/11/2018 Výška splátky a splatnosť: 159,25 EUR mesačne, k poslednému dňu v kalendárnom mesiaci Splatnosť prvej splátky: 30/11/2018 Splatnosť úrokov a poplatkov: mesačne, ku splatnosti splátky v kalendárnom mesiaci Počet splátok: 96 Konečná splatnosť úveru: 31/10/2027 RPMN: 12,68 % Priemerná ročná percentuálna miera nákladov: 8,34 % Celková čiastka spojená s úverom: 15.488,00 EUR Žalovaný neplnil splátky v dohodnutých termínoch v zmysle Zmluvy, čím sa dostal do omeškania, na základe čoho postupca opakovane vyzýval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, a to aj Treťou upomienkou – pokus o zmier zo dňa 10.02.2021, kedy postupca

evidoval nesplatené splátky vo výške 540,11 EUR. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ho postupca v súlade s ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, postupca v súlade s príslušnými ustanoveniami Zmluvy a ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník k 24.03.2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre neuhradenie splátky, ktorá bola splatná 3 mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 13 927,51 EUR, ktorá pozostávala z istiny vo výške 9 231,72 EUR, z riadneho úroku vo výške 3 797,74 EUR, z úroku z omeškania vo výške 888,55 EUR a z poplatkov vo výške 9,50 EUR v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa vykonal nasledujúce úhrady: 0,00 EUR Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 13 927,51 EUR pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 9 231,72 EUR, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 3 797,74 EUR, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 888,55 EUR a z neuhradených poplatkov vo výške 9,50 EUR..“

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 19.9.2023 platobný rozkaz, ktorým vyšším súdnym úradníkom vyhovel v celom rozsahu.

4. Proti tomuto platobnému rozkazu podala odpor žalovaná. Namietala hrubé porušenia odbornej starostlivosti veriteľa pri posudzovaní jej schopnosti splácať úver. Uviedla, že ako spotrebiteľka uzavrela s bankou (právnym predchodcom žalobcu zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. V čase od X.X.XXXX D. X.X.XXXX bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. V čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola žalovaná nezamestnaná, bez príjmu, bez majetku, rizikovou klientkou, ktorá si nemohla riadne plniť povinnosti voči banke. Napriek tejto skutočnosti, ktoré banka musela poznať vyžiadanim si od žalovanej alebo z portálu Sociálnej poisťovne, banka žalovanej ako vysokorizikovej osobe splácať úver, úver poskytla. Zároveň žalovaná namietala, že v oznámení o zosplatnení absentuje špecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu. Na základe toho mala za to, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru. Banka nemohla živý úver a ani pohľadávku v takej výške previesť na žalobcu. A žalobca, na ktorého nebola platne postúpená pohľadávka túto nemôže ani od žalovanej vymáhať, pretože nie je aktívne legítimovaný na podanie žaloby.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu v podaní zo dňa 1.12.2023 navrhol pokračovanie v konaní a uviedol, že výzva pred zosplatnením a samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nemusia obligatórne obsahovať údaj o splátke, pre neuhradenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Podaním zo dňa 5.12.2023 doplnil vyjadrenie k odporu s tým, že pri skúmaní bonity žalovanej právny predchodca žalobcu postupoval tak, veriteľ pri skúmaní bonity overil obraty na účte žalovanej, pričom v mesiacoch 5/2018 mala príjem XXXX,XX eur, 6/2018 príjem X.XXX,XX eur, 7/2018 príjem X.XXX,XX eur, 8/2018 príjem XXXX,XX eur, 9/2018 príjem X.XXX,XX eur, 10/2018 príjem X.XXX,XX eur. Zároveň overil dopytom do úverového registra úverové zaťaženie žalovanej, z ktorého zistil, že nemá existujúce úverové záväzky, pričom v rámci výpočtu limitu ukazovateľa schopnosti splácať počítal s celkovým mesačným úverovým zaťažením 159 eur a v rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral do úvahy životné minimum 205,07 eur. Pri výdavkoch počítal so sumou 621,96 eur, splátkami úverov 159 eur, paušálnymi výdavkami 462,95 eur. Následne mal veriteľ pristúpiť k výpočtu DSTI, avšak s ohľadom na to, že v konkrétnom prípade išlo o ponuku vopred schválenú na základe historických údajov o finančnej situácii spotrebiteľa získaných z interných zdrojov, tak veriteľ v súlade s § 7 ods. 24 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy neurobil.

6. Na pojednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 21.3.2024, na ktorom sa súd oboznámil s vyjadrením právnej zástupkyne žalobcu a žalovanej a postupujúc podľa § 204 CSP sa oboznámil s podaniami strán sporu a listinnými dôkazmi: žaloba na č.l. 5-8, oznámenie na č.l. 12, výpis na č.l. 11, pokus o zmier na č.l. 13, oznámenie o postúpení pohľadávky na č.l. 15, oznámenie na č.l. 16, podací hárok na č.l. 21, rámcová zmluva o postúpení pohľadávok na č.l. 23-37, žiadosť o postúpenie na č.l. 39,

príloha k zmluve o postúpení pohľadávok na č.l. 40, európske informácie o spotrebiteľskom úvere na č.l. 41-44, údaj o hodnote RPMN na č.l. 45, zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru na č.l. 45-49, všeobecné obchodné podmienky na č.l. 50-53, žiadosť o VÚB pôžičku na č.l. 54-55, výzva na predčasné splatenie zostatku úveru na č.l. 56, doručka na č.l. 57, všeobecné obchodné podmienky na č.l. 57-60, cenník na č.l. 61-67, tretia upomienka na č.l. 68, dodatok k zmluve o poskytnutí VÚB pôžičky na č.l. 69, platobný rozkaz na č.l. 79-80, odpor na č.l. 88-89, potvrdenie na č.l. 90, vyjadrenie k odporu na č.l. 98-99 ako aj ostatným obsahom spisu, pričom zistil nasledovné:

7. Právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. uzatvorila so žalovanou ako dlžníkom dňa X.XX.XXXX zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru VÚB pôžička“, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý splátkový úver vo výške 10000 eur, s označením druhu úveru: Spotrebiteľský úver – VÚB pôžička bezúčelová, s fixnou úrokovou sadzbou vo výške 11,40 % ročne (vo výške so zľavami, ak boli poskytnuté), platnej ku dňu schválenia úveru, mesačná anuitná splátka 159,25 eur, mesačná anuitná splátka vrátane poisťného 159,25 eur, mesačná splátka poisťného 0 eur, mesačná splátka bez zľavy z voliteľnej služby 170,2 eur, mesačná anuitná splátka bez zľavy z voliteľnej služby 170,32 eur, mesačná splátka poisťného 0 eur, čerpanie úveru jednorazovo 8.11.2018, počet anuitných splátok 96, dátum prvej anuitnej splátky 30.11.2018, frekvencia anuitných splátok mesačne, doba trvania zmluvy určitá, 96 mesiacov, ročná percentuálna miera nákladov 12,68 % s výškou celkových nákladov dlžníka 5.488 eur. Ročná percentuálna miera nákladov bez zľavy z voliteľnej služby 14,95 % s výškou celkových nákladov dlžníka 6.550,72 eur.

8. Z Dodatku k zmluve o poskytnutí pôžičky zo dňa XX.XX.XXXX plynie, že právny predchodca žalobcu povolil žalovanej odklad splátok v počte 6 od 30.10.2019 do 30.3.2020 s dátumom prvej anuitnej splátky po zmene od 30.4.2020 s mesačnou anuitnou splátkou v sume 167,84 eur.

9. Zo žiadosti o pôžičku zo dňa 8.11.2018 vyplýva, že žalovaná je ekonomicky neaktívna od marca 2017, vlastní mobilný telefón, je slobodná. Z jej vyjadrenia na pojednávaní plynie, že býva v unimobunke a v čase poskytnutia úveru bola nezamestnaná na materskej dovolenke.

10. Z výzvy na predčasné zosplatenie úveru zo dňa 24.3.2021 plynie, že právny predchodca žalobcu uvedeným podaním mienil vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Uvedené bolo doručené žalovanej dňa 29.3.2021.

11. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 6.3.2023 plynie, že právny predchodca žalobcu oznamuje žalovanej, že postúpil pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX uzavretej dňa X.XX.XXXX bez uvedenia výšky tejto pohľadávky na žalobcu.

12. Žalobca predložil ako dôkaz skúmania bonity žalovanej len interný dokument detail procesu overovania bonity žalovanej bez predloženia akýchkoľvek ďalších dôkazov. Z uvedeného vyplýva, že je ekonomicky neaktívna, nemá žiadne príjem od zamestnávateľa, Jedinú informáciu, ktorú si právny predchodca overil je, že je bol v posledných 6 mesiacoch boli na účet zasielané platby bez overenia ich zdroja a frekvencie, stability. Zároveň z tohto dokumentu plynie, že žiadne iné dáta (o zamestnaní, vymeriavacom základe z neho, priemernom vymeriavacom základe evidované neboli. Výdavky tie boli označené len fixnou sumou 205,07 eur, bez iných výdavkov) zisťované neboli, resp. v tomto dokumente o nich nie je tu evidovaný žiaden výstup.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní

a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzatvárania spotrebiteľskej úverovej zmluvy (ďalej aj ako "zákon o spotrebiteľských úveroch") spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

16. Podľa § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

17. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

19. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

20. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Podľa § 7 ods. 19 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

22. Podľa § 7 ods. 20 zákona o spotrebiteľských úveroch na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

23. Podľa § 7 ods. 24 zákona o spotrebiteľských úveroch ustanovenia odsekov 19 až 23 sa nevzťahujú na a) spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov poskytnutých podľa tohto zákona (ďalej len „refinancovaný úver“) alebo na zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom je navýšenie výšky spotrebiteľského úveru (ďalej len „navýšený úver“), ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov,

24. Podľa § 7 ods. 27 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, 17ab) a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom 17td) a na príjem spotrebiteľa.

25. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

26. Vychádzajúc z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

27. Veriteľ v zmysle § 7 a 11 zákona o spotrebiteľských úveroch je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi

príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie 100 % istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ napr. dostane výpoveď z pracovného pomeru alebo dlhodobu ochorenie. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácie dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 22Co/107/2018).

28. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase postúpenia pohľadávky práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu (18b) na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, (18b) a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

29. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

31. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

32. Súd je toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.XX.XXXX, ktorú žalobca považuje za základ, od ktorého odvodzuje svoj nárok, je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu

založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

33. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

34. Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

36. Je nedôvodné pri zistených skutkových okolnostiach predpokladať, že veriteľ s odbornou starostlivosťou posudzoval príjmové a výdavkové pomery žalovanej, jej bonitu, zvyrazniac, že jej poskytoval úver 10.000 eur s tým, že táto bývajúca u svokry, resp. v súčasnosti v unimobunke a v čase poskytovania úveru nemala mať žiaden príjem, pričom tento stav doteraz trvá, keďže poberá len rodičovský príspevok a v čase poskytovania úveru mala byť na materskej dovolenke. Žalobca uvádza, že žalovanej boli zasielané platby, avšak podľa názoru súdu sa právny predchodca žalobcu vôbec nezaujímal o pôvod platieb, resp. nerealizoval žiadne dopyty do Sociálnej poisťovne (uvedené potvrdila aj právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní dňa 21.3.2024), pričom si musel byť vedomý, že sa jedná o ekonomicky neaktívnu osobu, nezamestnanú. Zároveň z vykonaného dokazovania je zrejmé, že právny predchodca žalobcu rezignoval nielen na zisťovanie príjmu žalovanej, resp. jej majetkových pomerov, ktorá nevlastnila v podstate nič, ale tiež na výdavkovú stránku, kde sa vôbec nezaoberal jej výdavkami.

37. Žalobca vôbec neskúmal výdavky žalovanej, nezisťoval, aké výdavky má spojené s ubytovaním, taktiež musí z niečoho žiť, teda mať výdavky na stravovanie, ošatenie, záľuby, atď., stravovaním, platbami za mobilný telefón, internet, a ďalšie. Podľa názoru súdu vnímanie právneho predchodcu pri posudzovaní bonity žalovanej bolo bez náležitej odbornej starostlivosti, pričom vôbec nezohľadňovalo individuálne pomery žalovaného a jeho výdavky, ktoré právny predchodca vôbec neskúmal.

38. Žalobca nepreukázal, že by jeho právneho predchodcu skutočne zaujímal bonita žalovanej, keď dôkladne neoveril jej ekonomický status. Vôbec nebral ohľad, že ide o nezamestnanú osobu, ktorá nemá iný vlastný preukázateľný zdaniteľný príjem a výdavky už vôbec nezisťoval. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovanej, súd prvej inštancie považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé prívodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver (viď podporné odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/3/2011).

39. Je zrejmé, že právny predchodca žalobcu si povinnosť skúmať bonitu žalovanej splnil len formálne, pričom v nej nezohľadnil skutočnosť, že žalovaná je nezamestnaná s ekonomickým statusom neaktívnej osoby od roku 2017 (poznámka dodnes), žijúca v absolútnej chudobe bez vlastníctva nehnuteľnosti (bývajúca u svokry, resp. v súčasnosti v unimobunke) a pokiaľ má na účte platby nezisťoval pôvod týchto platieb, či sa nejedná o príjem niekoho iného, resp. v prospech iných osôb a už vôbec neskúmal náklady žalovanej, nehovoriac o tom, že taká významná finančná inštitúcia musí a musela mať vedomosť o negatívnom vývoji najmä koeficientu rastu životných nákladov nízkopríjmových domácností nielen v čase uzatvárania zmluvy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať

len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. „Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom aj na uvedené, aj výšku príjmu uvedenú v zmluve nezodpovedajúcu predloženým výplatným dokladom, a tomu, že vôbec neboli zisťované výdavky žalovaného, má súd za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyše predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

40. Povinnosť súdu z úradnej moci preskúmať či veriteľ posúdil bonitu spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/2018 zo záverov ktorého vyplýva, že články 8 a 23 Smernice európskeho parlamentu a rady 2008/48/Es sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinností stanovenej v článku tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

41. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 3Co/53/2019, 22Co/107/2018, 7Co/126/2016 a 12Co/107/2019).

42. Postupníkovi spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o. (https://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom-prakticke-informacie/vyroky-pravoplatnych-rozhodnuti/_1/dDatumVydania/-/-/1/EOS%20KSI/pp) bolo v súlade s § 20 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozhodnutím zo dňa 05.08.2016, čím je nepochybne splnená podmienka prechodu, resp. prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch.

43. Pre platnosť postúpenia sa však vyžaduje preukázanie splnenia ďalšej podmienky v zmysle § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda, že predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne konečnej splatnosti, resp. že sa pohľadávka stala splatnou pred uvedeným termínom.

44. Keďže právny predchodca žalobcu pre porušenie povinností v § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, potom žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom konania a bez platného postúpenia záväzku, nie je na strane žalobcu ani dostatok aktívnej vecnej legitimácie uplatňovať pohľadávku.

45. Podľa názoru súdu vnímanie právneho predchodcu pri posudzovaní bonity žalovanej bolo bez náležitej odbornej starostlivosti, nehovoriac o tom, že taká významná finančná inštitúcia pri zistení skutočnosti, že žalovaná je nezamestnaná nemajúca vlastné ubytovanie (žijúca u svokry, resp. v unimobunke), teda bez zmluvne preukázaného pravidelného riadneho príjmu a neoverí si žiadne ďalšie skutočnosti ani vo vzťahu k výdavkom, a pri vedomosti o negatívnom vývoji najmä koeficientu rastu životných nákladov nízkopříjmových domácností nielen v čase uzatvárania zmluvy (viď Správa Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny a oznámenie o výške životného minima zo dňa 20.5.2016 zverejnené na internete: E.), musí si potom byť vedomý následkov a vysokého rizika spojeného s nesplácaním úveru, čoho následkom je aj nemožnosť postúpenia pohľadávky podľa § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch.

46. Na základe uvedených skutočností, preto súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na uplatnenie si predmetnej pohľadávky z dôvodu nepreukázania platného postúpenia pohľadávky zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s §§ 255 ods. 1 CSP, spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.. V tomto prípade však súd považuje za potrebné poukázať na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a tiež článok 4 CSP a princíp analógie iuris. Žalovanej by ako úspešnej v spore teda patril nárok na náhradu trov konania, avšak náhradu trov konania si neuplatnila ani zo spisu nevyplýva, že by trovy konania vznikli, preto v súlade s uvedenými princípmi súd rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.